

Naslov — Address:
NOVA DOBA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.
(Tel. Henderson 3889)

NOVA DOBA

(NEW ERA)

Dvajset tisoč članov v J.
S. K. Jednoti je lepo število,
toda 25,000 bi se slišalo še
lepše!

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

Entered As Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, O., Under The Act of March 3rd, 1870. — Accepted for mailing at special rate of postage, provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925.

41 — ŠTEV. 41

CLEVELAND, O., WEDNESDAY, OCTOBER 8TH 1930 — SREDA, 8. OKTOBRA 1930

VOL. VI. — LETNIK VI.

USTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

Ustvo društvo J. S. K. Jednoto je začetkom tega meseca postavilo v mestu Rouyn, Quebec, Canada. Društvo imenuje "Slovenski ručni iz glavnega urada je številko 217. Ustanovljen je 16. Predsednik organizator je Mark Ferderajnik Matt Geshel, Box blagajnik Joe Weiss; vsi v Que., Canada.

Ustvo George Washington, 20 J. S. K. J. v Clevelandu, ali "barn dance" na večer oktobra.

Evelethu, Minn., vprizoriščo št. 25 J. S. K. J., na 19. oktobra zanimivo igro "Ček Andrejček." Vprizoriščo bo vršila v mestnem avtiju.

Slovenski Sokol v Clevelandu v nedeljo 19. oktobra novo zastavo. Tozadenvaost se prične ob devetih po v avditoriju Slovenskega doma na St. Clair

sko društva "Zvezda," št. J. S. K. Jednote v Chicagu, ali jesensko veselico v so 18. oktobra zvečer v šolskem dvorani, na W. 22nd in S. Main Sts.

testni shod proti fašističnemu divjanju v tistih slovenkratih, ki so po vojni pri Italiji, se bo vršil v ne 12. oktobra v Milwaukee. Pričetek shoda o polu popoldne, prostor South Turn dvorana.

Slovenski zobozdravnik, Mr. Mramor, je odpril svoj na 3501 E. 93rd St., Cleve. O. Mladi zobozdravnik doma iz Loraina, Ohio.

estna vlada v Clevelandu je 2. oktobra imenovala vodkopalnišča, ki se nahaja na Clair Ave., sredi slovenske zbirne, znanega in priljubljenega mlačenja. Mr. Antončič, Mr. Antončič govoril dobro slovenin je posebno aktiven v tem gibanju naše slovenljadine. Za Cleveland, v angleškem jeziku pisan, za tu rojeno slovensko imeno, je Mr. Antončič športrednik, in je kot tak znamenom "Heinrich Martin." Mr. Antončič je bil omenjenega kopalnišča Mr. Kalish.

Francije, in sicer iz mesta Metz, Moselle, smo dobili poziv, da so tamkajšnji izseljeničanovi prvo Slovensko Čido.

Forest City, Pa., se bo vr protestni shod proti fašističnemu divjanju v Julijski Benev nedeljo, 12. oktobra.

DRŽAVLJANOM V CLEVELANDU!

adnja dva registracijska sta petek in sobota, 10. 11. oktobra. Prvi dan je bil treh dni ne bo registriral, bo mogoč voliti v novembra, ozira na to kdaj in kolikor prej bo bil registriran. Ta registracija bo trajna bodo v bodoče proste te siti, vse, ki se ne bodo pre-

KRATEK TEDENSKI PREGLED

PROBLEMI PRISELJENCA

Povratek v Združene države

Vprašanje: Moj brat je odpotoval v Evropo pred enim letom. Ostal je tam dalje kot je nameraval. Med tem je njegov "permit" iztekel. Ali se more povrniti v Združene države?

ODGOVOR: Vaš brat bi se bil moral pobrigitati za podaljšanje svojega permita, predno je potekel čas, do kadar je bil izdan. To se vrši s tem, da se poslje prošnjo s pristojbino \$3.00 na najbližji ameriški konzulat. Navadno se permit podaljša za nadaljnih šest mesecev. Ker pa je doba permita med tem izteklala, edino, kar vaš brat more storiti je to, da se poda k ameriškemu konzulu, doprinese dobre dokaze, zakaj se ni mogel pravočasno vrniti in da se ni za stalno nastanil v starem kraju ter da je bil vedno njegov namen, da se vrne v Združene države. Ako ni posebnih ovir, vaš brat bo dobil izvenkovno priseljenško visto kot priseljenec na povratku. Plaćati bo moral za vizo \$10.

"Narodnost" prisilcev za naturalizacijo

Vprašanje: Tiskovine za "prvi" in "drugi" državljanški papir zahtevajo odgovor na vprašanje o narodnosti in državni pripadnosti prisilca. Pravzaprav prvo vprašanje je, kakri "race" on spada, in drugo kakri "nationality." Kako naj Slovenec iz Jugoslavije odgovori na to vprašanje?

ODGOVOR: "Race" pomenja pravzaprav pleme, ali v ameriških statistikah se rabi v istem pomenu, kot jo ima pri nas izraz "narodnost." "Nationality" pa pomenja v tem pogledu ne "narodnost," ampak državno pripadništvo. Bilo je radi tega veliko zmešanj v teh odgovorih in zato je Secretary of Labor odredil, naj se odgovori na "race" oziroma narodnost sploh izpušte. Od sedaj naprej je treba samo odgovoriti na vprašanje "nationality," t. j. državno pripadništvo.

Naturalizacija veteranov

Vprašanje: Ali je še vedno v veljavi olajšano naturalizacijsko postopanje za inozemce, ki so služili v ameriški vojski tekom svetovne vojne?

ODGOVOR: Pravica inozemskih veteranov, ki so služili v vojski ali mornarici Združenih držav med 5. aprilom 1917 in 12. novembrom 1918, da postanejo državljanji potom olajšanega postopanja, je bila podaljšana do 4. marca 1931. Za te inozemce ni treba ni "prvega papirja" ni "spričevala o prihodu." Oni morejo vložiti svojo prošnjo za naturalizacijo vsak čas pred dnem 4. marca 1931.

Sprememba imena

Vprašanje: Prišel sem v Združene države leta 1907 pod krivim imenom, ker sem imel potni list nekoga drugega. Tukaj sem vedno rabil svoje pravo ime. Sedaj hočem zaprositi za državljanstvo. Ali naj navedem v prošnji ime, pod katerim sem prišel, ali svoje pravo ime?

ODGOVOR: Tiskovina, ki jo morate izpolniti za naturalizacijo, zahteva informacijo o vašem pravem imenu, kakor tudi o imenu, pod katerim ste prišli. Ako ne navelete, pod katerim imenom ste prišli, bi ne mogli seveda najti zapisnika o vašem prihodu. Ne boste imeli nikakih težkoč dobiti državljanške papirje pod svojim pravim imenom.

F.I.L.S.

EROS NAS OBİŞCE

Eros je bil eden prvovrstnih bogov grške mitologije. Glasom

cne legende je bil porojen iz jajčeca, katerega je izlegla Noč, po drugi verziji pa je bil sin in spremljevalec boginje Afrodite. Ta boginja je bila po eni priovedki hčerka Zeusa in Dione, po drugi pa je bila porojena iz morske pene. Bila je boginja lepotе, ljubezni in rodovitosti, ter je baje posebno ljubila golobice in grlice, labude in delfine, izmed rastlin pa mirto, jabolka in vrtnice. V resort bogovanja njenega odličnega sinka Erosa je bila tudi spadala ljubezen.

Pa ne mislite, da nas obiše grški bog ljubezni, dasi bi bilo morda zaželjivo, kajti baš prave ljubezni danasnišnjemu svetu tako zelo primanjkuje. Pokazat se pride v "blizino" 16 milijonov milij "asteroid" Eros, eden izmed številnih malih planetov, ki krožijo v našem solarnem sistemu. Ko bo najbližje naše zemlje, ga bo mogoče videti z nadavnim daljnogledom. Približevati se je pričel precej hitro naši zemlji v mesecu oktobru in bo najbližje proti koncu januarja 1931. Ta mali planetek, katerega premer meri le kakih 17 milij, pride izmed vseh nebesnih teles, z izjemo lune, najbližje naši zemlji, zato ga morejo astronomi opazovati, dasi je tako zelo majhen. To nam postane bolj očito, če pomislimo, da premier zemlje znaša 8000 milij, premier Erosa pa samo 17 milij.

Mali asteroid Eros je odkril nemški astronom dr. G. Witt v Berlinu dne 13. avgusta 1898, ko je bil zemlji tako blizu kot bo to jesen in začetkom prihodnjega leta. Eros ni posebno držaben nebesni prtilikovec, ker pride bolj od "blizu" pogledat nas zemljane komaj vsakega pol stoletja, oziroma še na nekoliko daljšo dobo. Razume se, da ga bodo pri sedanjem obisku astronomi zelo radovedno in pozorno ogledovali, posebno še zato, ker imajo dandanes boljše tozadne pripomočke, kot so jih imeli leta 1898. Od njih bomo pa seveda tudi mi kaj več izvedeli o tem malem nebesnem sosedu.

Vse se porabi

Izdelovalci gasolina bodo v bodoče koristno uporabili celo njegov s m r a d. S posebnim procesom se smrdljiva tvarina izloči iz gasolina in spravi v steklenicah. Ta ujeti in v tekočino spremenjeni smrad se da porabit za kurjavo in razsvetljavo.

PREBIVALSTVO SVETA

Mednarodni statistični institut v Hague na Holandskem izjavlja, da znaša prebivalstvo sveta nad dva tisoč milijonov oseb. Ena dvajsetina svetovnega prebivalstva živi v Združenih državah. Ako bi se zbral svetovni kongres 100 zastopnikov na podlagi števila prebivalstva, bi Združenje države imelo 5 zastopnikov, ves ameriški kontinent skupaj pa 13. Evropejcev bi bilo 29, Afrikancev 8, Azijatov pa 50. Avstralija ima tako malo prebivalstva, da bi ostala brez zastopnika.

BIVŠI GLAVNI ODBORNIK JSKJ UMRL

Glasom kratkega brzovagnega poročila je umrl v Denverju, Colo., sobrat Frank Skrabec, bivši glavni nadzornik J. S. K. Jednote in svoječasno glavni tajnik Zapadne Slovenske Zveze. Obširnejše poročilo bo objavljeno pozneje.

LOV NA SOLNČNI MRK

Daleč dol v južnem Pacifiku se nahaja majhen koralmotok, katerega ni najti na zemljovidu. Oficijelno ime otoka je Niaufou, toda mornarjem in trgovcem je bolj znani pod imenom Tin Can Island, kar pomeni "otok pločevinastih škatelj." Otok je dobil to nenavadno ime vsled tega, ker ob njem ne more nobena ladja pristati, pa "odda" otočanom namenjeno pošto in razne potrebščine v dobro z a p r i t i h pločevinastih škateljih, katere zmečejo v morje, medtem ko ladja stoji na odprttem morju. Otočani priplavajo ali privesajo v čolnih in polov te škatlj.

Niaufou otok pripada skupini Tonga otočja, katero je sloveči kapitan Cook leta 1775 odkril in imenoval "Prijateljske otoke," ker je našel na istih zelo prijazne in gostoljubne domačine Polinezije. Vseh otokov te skupine je okrog 150; nahaja se nekako 600 milij od severnega dela Avstralije.

Na "otoku pločevinastih škatelj" biva okoli en tisoč domačinov, to je Polinezov in mešanci. Beli osebi sta bili do zadnjega časa tam samo dve. Zdaj pa so tam kar štiri ekspedicije znanstvenikov, nameščene ameriški in po ena iz Avstralije in Nove Zelandije. Vse te štiri ekspedicije bodo dne 21. oktobra tam opazovale in fotografirale popolni solnčni mrk. Omenjeni otok je edina suha stoteka, kjer bo solnčni mrk popoln. Za ta pojav, ki je za znanstvenike vselej velike važnosti, se pripravljajo že več mesecev, dasi bo popolni solnčni mrk trajal le 92 sekund.

Na otoku so izkrali 115 zavojev, ki vsebujejo instrumente in priprave znanstvenikov za opazovanje solnčnega mrka, poleg tega tudi mnogo stavbenega lesa in hrane za dva meseca.

Zanimivo je, da leži otok Niaufou na 174° meridijanu, to re tam, kjer se vleče mednarodna črta datuma, "kjer je danes jutri." Vsak potnik potuje preko Pacifika od zapa da proti vzhodu, izgubi en dan. Solnčni mrk se bo pričel na omenjenem otoku dopoldne 22. oktobra po orientalskem času, in bo prešel v 21. oktober po našem datumu.

Tonga otoče, kateremu prida tudi "otok pločevinastih škatelj," je pod angleškim protektoratom in administracijo. Tam rastejo najfinješi kokosovi orehi in orehi neke druge palme, imenovane pandamus.

Tongijski p r a n i k i zakladajo otok z moko, rižem, čajem, kavo in drugim luksusom. V vodah, ki obkrožajo otok je polno rib, rakov in druge vodne divjadi. Nekako sredi otoka je jezeru ali nekak morski zaliv, pod vodo katerega je 30 vulkanov ali vulkanskih odprič, ki od časa do časa vodo razgrajajo, da se ribe dobesedno skuhačo. Voda pa se kmalu ohladi in iz morja priplavajo druge ribe.

Polnokrvni domačini tega in sosednih otokov spadajo med najlepše ljudi na svetu. Visokorasi so, krasno razviti, svetlo rjave kože, črnih las, izrazitih oči in krasnih belih zob. Žive v kočah spletenih z vejpandamovih palm. Po naravi so dobri, prijazni in gostoljubni. Civilizacija in izpreobražanje belih ljudi pa jih je mnogokrat pokvarilo, zaneslo med njene bolezni in jih na tisoče prezgodaj spravilo s sveta.

GLASOVI Z RODNE GRUDE

Dne 12. septembra je umrl v Mariboru senior slovenskih vinjarjev g. Makso Cotič, bivši glavni urednik tržaške "Edinosti," v 76. letu starosti. Pokojnik je bil rojen 7. decembra 1. 1854, v solnčni Vipavi. Že kot dijak realke v Gorici je začel do pisov v slovenske liste. Po vojaških letih si je sam izpopolnil izobrazbo in se nato popolnoma posvetil novinarskemu poklicu. Leta 1890. je vstopil v uredništvo tržaške "Edinosti" in urejaval ta list celih 37 let z velikim uspehom na vseh poljih. Pokojni Cotič se je udejstvoval zelo živahnudi politično in društveno. Njegovo neomajno zaupanje v silo in vera v veliko bodočnost našega naroda ga nista niti v najtežjih trenutkih, ko so Italijani zasedli in anektirali naše Primorje, zapustila. Leta 1926. je ob 50-letnici dnevnika "Edinosti" še izdal veliko slavnostno številko, kmalu zatem pa je stopil v pokoj in se preselil s svojo rodbino v Maribor. S pokojnim Cotičem lega v grob eden najzaslužnejših voditeljev jugoslovenskega življa v Primorju.

V najkrajšem času bo dograjen veliki most preko Save med Klenkom in Šabcem. Ta most je največji v Jugoslaviji. Dolg je 680 metrov in širok 6 metrov ter postavljen na štirih rečnih in dveh obalnih stebrih štirimi odrptinami po 126 metrov; srednja odrptina pa znaša 180 metrov. Sredi mosta je položen vežležniški tir. O b najvišjem stanju vode bodo pod mostom lahko največje ladje plovile. Konstrukcijo mosta je dobavila Nemčija na r a č u n reparacij. Skupni stroški za zgradbo tega mostu znašajo okrog 130 milijonov dinarjev.

Ford zgradi tovarno v Baru. Kakor doznaava beograjsko "Vreme," je vprašanje zgradbe tovarne avtomobilov v Baru (v zetski banovini) doseglo v končno fazo. Fordova zastopnika, ki so si natančno ogledali kraj in ugotovili, da se tamkaj lahko zgradi tovarna, so o rezultatu obvestili Forda ter doobili da njega pritrden odgovor. V temkem se bodo napotili v Beograd, kjer bodo z mednarodnimi faktorji končnovljeno pretresali projekt ter si izposlovali potreben dovoljenje za gradbo.

Meštrovič odpotuje v Ameriko. Naš slavni kipar Ivan Meštrovič se mudi te dni v Beogradu. V pogovoru z beograjskim novinarjem je izjavil, da odpotuje v začetku prihodnjega leta v Ameriko, kjer ostane dalj časa, da opremi s svojimi umetninami imponantno cerkev v New Yorku.

Tam na Mirju stoji, prav nasproti tehnične srednje šole, "fižolov grad." Ko pride z Gorupove ulice ali Cojzovega grabna ga že ugleda. Kot kos starinskega vrta izgleda ali obrasla stena zidu razpadajočega gradu. Pa je le medvojna vojaška baraka, vsa zakrita v zelenju. Včasi so stale dve, vojaške delavnice so bile nameščene v njih. Po prevratu so kmalu eno podrlj, drugo so doobili invalidi in so si notri opremili protezno delavnico. Pred tremi leti je kupil od njih barako železničar Jurij Senegačnik iz Most in se vanjo vselil. Pa se zgodaj spravilo s sveta.

Dne 12. septembra je umrl v Mariboru senior slovenskih vinjarjev g. Makso Cotič, bivši glavni

"Nova Doba"

GLASILLO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru.

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50, za inozemstvo \$2.

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$0.72 per year; non-members \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. VI.

83

NO. 41

VSAK PO SVOJE (Nadaljevanje iz 1. strani)

stili na ime "Mir." Parnik pa bo zgrajen tako, da ga bo mogoče z malimi predelavami v teku par dni izpremeniti v križarko!

Predsedniku Hooverju očita jo njegovi nasprotniki nezmožnost, brezbrinost in ne vem, kaj še. Ne pomislijo pa, da še noben ameriški predsednik pred njim ni imel tako nerodnega stališča kot ga ima on. Hoover ima namreč istočasno na rokah pomožno akcijo proti povodnji in proti suši.

Nedavno sem na naši slavn St. Clair cesti šel mimo restavracije, nad vratmi katere je napis: "Eat the New Way!" Pogledal sem bolj natančno in opazil, da je restavracija zaprita in prazna. To dokazuje, da so mnogi bivši gostje prisiljeni "jesti na nov način."

Hladnega nedeljskega popoldneva je prišel rojak obiskat prijatelja in ga je našel sedečega na verandi.

"Zakaj sediš zunaj v takem hladnem vremenu?" ga je vprašal.

"Saj slišiš," odvrne ta mrko, "žena sedi pri klavirju in pojed!"

"Pa bi vendar malo potrpel, naj bo petje še tako," ga pogovarja prijatelj, "tukaj zunaj se lahko prehladiš."

"Oh, saj ni tisto," odvrne hišni gospodar, "ampak ne maram, da bi sosedje mislili, da svojo ženijo pretepm!" A. J. T.

KRATEK TEDENSKI PREGLED

(Nadaljevanje s prve strani)

Volite za komuniste! Mi ne mamo državnega zavarovanja!

NA CUBI se bodo vršile volitve v kongres 1. novembra. Predsedniku Gerardu je bila za slučaj potrebe od kongresa povrjeta pravica diktature do izvršenih volitev.

AMERIŠKIM POSLANIKOM v Mehiki je imenovan J. Rueben Clark iz Salt Lake City, po poklicu odvetnik mednarodnega slovesa, bivši državni podstajnik in ožji prijatelj prejšnjega poslanika v Mehiki, Dwight W. Morrow. Kot znano, je Morrow resigniral, ker kandidira za zveznega senatorja iz države New York.

BOLGARSKI KRALJ Boris se v kratkem poroči s princem Giovanno, hčerkko italijanske kraljeve dvojice. Tako se glasi poročilo iz Rima. Princeza je starla 22 let, kralj Boris pa 36. Ta ženitev utegne biti nadaljnji povod za italijansko vmešavanje v balkanske zadeve.

ZRAČNI PROMET je zopet zahteval svoje žrtve. To pot je bila prizadeta Anglija. Njena največja zračna ladja, sploh največja zračna ladja na svetu, R-101, je na poletu preko Francije treščila na tla in zgorela do kovinskega ogroda. Nesreča se je pripstila nedaleč od francoske vasice Allonne. Velika večina padke in potnikov je našla takojno smrt v plamenih. Pri življenu je ostalo samo 7 mož, in še tisti so skoraj vsi bolj ali manj poškodovani ali ožgani. Po zadnjih poročilih je nesreča zahtevala 47 smrtnih žrtv. Med mrtvimi je tudi angleški zračni minister Lord Thomson in več drugih odličnih ekspertov zrakoplovstva. Zračni orjak R-101 je bil na poletu iz Anglike v Indijo. Nesreča se je zgodila tekom viharja v noči od sobote na nedeljo. Angleške in francoske oblasti preiskujejo kaj je povzročilo silno katastrofo.

O REVOLUCIJI v največji južnoameriški republiki Braziliji se poroča iz Uruguaya. Revolucija se je začela na skrajnem jugu republike in se širi proti severu. Uporniki baje kontrolirajo že pet držav.

Cvetko Golar:
SAMO SANJE

Moja deklica je Majda, lepa ko pomladni sen —

Trgal, trgal bi do jutra njenih usten rdeči cvet, dihal sladki vonj dekliški, v mrežo njenih las ujet.

Gledal bi in verno ljubil njene žametne oči — in bi mislila planina, da pri meni zarja spi.

STRATEGIČEN UMIK

(Anton Okolish.)

Gotovo je pri naši Jednoti precejšnje število sobratov, kateri imajo težko ozdravljivo bolezen, ki ji pravimo lovška strast. Ko pride lovcu redel trenutek, ko more o tem treno premišljevati, ni niti enega pametnega razloga mogoče najti, ki bi nas, vsaj kar nas je tukaj v Ohio, ko imamo samo uboge zajčke (cotton-tail rabbits), par veveric (red-squirrel in fox-squirrel) in nekaj fazanov (ring-necked pheasant), opravičeval tativi po travnikih in gozdih cel božji dan in večkrat pri tem trpeti žejo, lakoto in se skoro do smrti utruditi. Namente, da bi bili doma in se pošteno naspali in spočili, vstajamo ob štirih zjutraj, v času, ko še vi pametni ljudje spe in počivajo. Oti prvem znamenju budilke planeamo iz postelje, kot bi zapazil ogenj v hiši, in zapremo budilko, še predno se more ista praviti k zvonjenju.

Da ni nekaj v redu z namji loveci in ribiči, najbolj kaže to, da ko ista budilka v isti sobi in poleg tega še dve ali kaj ur pozneje začne buditi in nas klicati k delu, se naiprvo zaspamo pretegnemo in obrnemo na drugo stran, želeč dobiti še nekaj minut spanja. Ko v tem drugem slučaju le ne menjam zvonti, nas prijemlje skušnjava jo zgrabit in zdrobiti na drobne kosje. Le še spoznanje, da moramo delati, ako hočemo jesti in sploh živeti, ji pridobi bolj tolerantno zadržanje od naše strani in jo obvaruje pred uničenjem. Vseeno in kljub temu pa nehote rentačimo na kapitaliste, na njih tovarne in na svojo revščino in na prijemlje želja postati najbolj fanatičen komunista in celo anarhist, in kar bi bilo še lepše, postati bogat in vživati lepše življenje.

Da, tako je. Ako meni ne verjamete, poslušajte vaše žene. Ali ne slišite vi, ki imate to strast, več ali manj pogosto nekako tako-le: "Ja, mrha (ali kar že) kadar greš po svojem veselju, svojih zabavah, ti ni nič težko vstati. Nič te ni treba klicati po dvakrat, trikrat in te celo vleči iz postelje. Skočiš iz postelje in pri tem delaš ropot po hiši, da vso družino zbudis iz spanja. Kadar te pa prošim, da bi vstal namesto mene, ako se ne počutim dobro, te pa vse bolli. Kosti te bolijo. Zaspan si. Truden si od dela. Ako te le prosim, me začneš sumničiti, da nimam do tebe nobenega obzira. Da se nam niš ne smiliš. Da te nimamo kot moža in očeta, ampak le kot kmet svoje vprežno živino. Samo za delati!"

Prblemi lovca tukaj niso tako enostavni, kot si nekateri mislijo. Prvo je: kam grem zjutraj? Ko je to rešeno, pride na vrsto farmer. Bo li on pustil vstop na njegovo posest? In ceeden dovoli, nanese potreba, da prestopimo njegovo mejo in karad se kmalu potem prikaže možic s kozjo brado, katera se po navadi nelegantno in energično premika gori in dol, ko farmar žveči tobak, in vam že od daleč kliče: "Get-the-hell out off my land!"

Pa niso samo farmerji, katerih se je treba ogibati kot kužnih bolezni. Je še drugo. So ovece na paši, katere se kaj rade splašijo, ako greš preblizu. Je goveja živina. Je nadalje bik, ki prav pogosto ne pozna nobene šale in tolerance, kar sva jaz in moj tovariš in s o b r a t Milan pred par dnevi občutila. Sedel sem pod drevesom in bil zateleban v veje bukovega drevesa na proti meni in pazil, kje da bo smuknila veverica, ko zapazim krate, ki so prihajale skozi gozd na pašnik. Prav ponijo in nemak sramežljivo so šle zraven mene kot se pač spodobi vsem stvarem ženskega spola, to je tistim, katere se še niso modernizirale in postale enakopravne moškemu spolu. Zadaj za njimi pa je primaha tudi bik kot zadnjega straža. Ustavi se kakih de-

set korakov od mene in me ogleduje. Najprvo nekam začudeeno, potem jezno, in jaz njega nejevoljno. Ko se le nisem premaknil, je stopil par korakov bližje, sklonil glavo k tlon in začel puhati. Ker le še nisem hotel vstati, je začel s prvimi nogami kopati po zemlji. To mi je bilo znamenje, da je najbolje, da do njega pokažem malo več rešepka in da se mu umaknem ter grem proč od njegovega harama. Šel sem počasi in tudi bik je šel počasi. Začel sem iti hitro in tudi bik je šel hitro. Ko sem začel teči, je začel tudi bik teči za meno. Bila pa je tam precejšnja goščava in sem se mu kmalu izgubil. Uverjen, da je odšel nazaj h kravam, sem šel nazaj po ovinku, da poiščem tovariša. Ko ga najdem, ga vprašam, ako je videl bika. Glej ga, tam-le je na robu gozda in se pase. Komaj pa sva spregovorila te besede, naju je že opazil in začel iti proti nama. Prijela me je jeza, ker nerad bi bezal še enkrat. Odlomil sem suho vejo in jo zalučal proti njejmu in mu povedal, kaj je. To ga je šele ujezilo in da nama počaže svojo moč in korajo, je šel k najbližnjemu porokobu pozekanega drevesa in ga izruval z rogov iz zemlje. Čas je, da greva, je pripomnil tovariš. Začela se se sramotno umikati, morda še bolj in bolj hitro kot Italijani s soške fronte proti reki Pijavi. Sprva počasi, potem pa čedalje bolj hitro. Ko sva bila v varni daljavi, sva se ustavila in skoraj ob istem času se je oglašil z vrha hribčka tudi bik in z zmagoslavnim "muuuu" naznanjal vsem živim stvarem naokoli popolno zmago nad dve-ma, nad "those darn city-fellows," kot nas ne ravno s prijaznim naglasom imenujejo farmarji.

DA, tako je. Ako meni ne verjamete, poslušajte vaše žene. Ali ne slišite vi, ki imate to strast, več ali manj pogosto nekako tako-le: "Ja, mrha (ali kar že) kadar greš po svojem veselju, svojih zabavah, ti ni nič težko vstati. Nič te ni treba klicati po dvakrat, trikrat in te celo vleči iz postelje. Skočiš iz postelje in pri tem delaš ropot po hiši, da vso družino zbudis iz spanja. Kadar te pa prošim, da bi vstal namesto mene, ako se ne počutim dobro, te pa vse bolli. Kosti te bolijo. Zaspan si. Truden si od dela. Ako te le prosim, me začneš sumničiti, da nimam do tebe nobenega obzira. Da se nam niš ne smiliš. Da te nimamo kot moža in očeta, ampak le kot kmet svoje vprežno živino. Samo za delati!"

F. L. Wildhorse, Idaho.—Zdi se, da gledate tega ni nikakih predpisov. V splošnem pa se vedno bolj uveljavlja načelo, da naj se krajevna imena pišejo tako, kot se pišejo uradno v jeziku in pravopisu dotične dežele. Tako pišemo Cleveland, ne Kleveland (ali Klivland); New York, ne Nju Jork; Ely, ne Ili; Salt Lake City, ne Solt Leji Siti; Phoenix, ne Feniks; Utah, ne pa Juta; Maine, ne pa Mejn; Ohio, ne pa Ohajo; Pensylvania, ne pa Pensilvija; Idaho, ne pa Ajdaho; Tennessee, ne pa Tenesi; Iowa, ne pa Ajova (ali Ajovej), itd. Logično je potem pravilno Colarado, ne pa Koloredo; California, ne pa Kalifornija; Massachusetts, ne pa Mesečusec; Connecticut, ne pa Konetikut; New Jersey, ne pa Nju Džerzi, itd. Take spačenke bi bile načrtevane in razstavljene.

Na jugoslovanskem protestnem shodu, ki se je vršil v nedeljo 28. septembra v Slovenskem Narodnem Domu v Clevelandu, je bila z velikim navdušenjem sprejeta resolucija, s katero zborovalci pooblaščajo pripravljanji odbora, da sestavi načrt in organizira stalno obrambno organizacijo Jugoslovanov v Ameriki.

To resolucijo je predložil "Slovenski Sokol" v Clevelandu, in se glasi:

"Slovenski Sokol" v Clevelandu, O., sicer v Sloveniju in Ameriko.

Na jugoslovanskem protestnem shodu, ki se je vršil v nedeljo 28. septembra v Slovenskem Narodnem Domu v Clevelandu, je bila z velikim navdušenjem sprejeta resolucija, s katero zborovalci pooblaščajo pripravljanji odbora, da sestavi načrt in organizira stalno obrambno organizacijo Jugoslovanov v Ameriki.

Zato Slovenski Sokol priporoča temu zborovanju, da načrtem pooblaščajo pripravljanji odbora, da sestavi načrt in organizira stalno obrambno organizacijo Jugoslovanov v Ameriki.

Na jugoslovanskem protestnem shodu, ki se je vršil v nedeljo 28. septembra v Slovenskem Narodnem Domu v Clevelandu, je bila z velikim navdušenjem sprejeta resolucija, s katero zborovalci pooblaščajo pripravljanji odbora, da sestavi načrt in organizira stalno obrambno organizacijo Jugoslovanov v Ameriki.

To resolucijo je predložil "Slovenski Sokol" v Clevelandu, in se glasi:

"Slovenski Sokol" v Clevelandu, O., sicer v Sloveniju in Ameriko.

Na jugoslovanskem protestnem shodu, ki se je vršil v nedeljo 28. septembra v Slovenskem Narodnem Domu v Clevelandu, je bila z velikim navdušenjem sprejeta resolucija, s katero zborovalci pooblaščajo pripravljanji odbora, da sestavi načrt in organizira stalno obrambno organizacijo Jugoslovanov v Ameriki.

Zato Slovenski Sokol priporoča temu zborovanju, da načrtem pooblaščajo pripravljanji odbora, da sestavi načrt in organizira stalno obrambno organizacijo Jugoslovanov v Ameriki.

Na jugoslovanskem protestnem shodu, ki se je vršil v nedeljo 28. septembra v Slovenskem Narodnem Domu v Clevelandu, je bila z velikim navdušenjem sprejeta resolucija, s katero zborovalci pooblaščajo pripravljanji odbora, da sestavi načrt in organizira stalno obrambno organizacijo Jugoslovanov v Ameriki.

Zato Slovenski Sokol priporoča temu zborovanju, da načrtem pooblaščajo pripravljanji odbora, da sestavi načrt in organizira stalno obrambno organizacijo Jugoslovanov v Ameriki.

Na jugoslovanskem protestnem shodu, ki se je vršil v nedeljo 28. septembra v Slovenskem Narodnem Domu v Clevelandu, je bila z velikim navdušenjem sprejeta resolucija, s katero zborovalci pooblaščajo pripravljanji odbora, da sestavi načrt in organizira stalno obrambno organizacijo Jugoslovanov v Ameriki.

Zato Slovenski Sokol priporoča temu zborovanju, da načrtem pooblaščajo pripravljanji odbora, da sestavi načrt in organizira stalno obrambno organizacijo Jugoslovanov v Ameriki.

Na jugoslovanskem protestnem shodu, ki se je vršil v nedeljo 28. septembra v Slovenskem Narodnem Domu v Clevelandu, je bila z velikim navdušenjem sprejeta resolucija, s katero zborovalci pooblaščajo pripravljanji odbora, da sestavi načrt in organizira stalno obrambno organizacijo Jugoslovanov v Ameriki.

Zato Slovenski Sokol priporoča temu zborovanju, da načrtem pooblaščajo pripravljanji odbora, da sestavi načrt in organizira stalno obrambno organizacijo Jugoslovanov v Ameriki.

Na jugoslovanskem protestnem shodu, ki se je vršil v nedeljo 28. septembra v Slovenskem Narodnem Domu v Clevelandu, je bila z velikim navdušenjem sprejeta resolucija, s katero zborovalci pooblaščajo pripravljanji odbora, da sestavi načrt in organizira stalno obrambno organizacijo Jugoslovanov v Ameriki.

Zato Slovenski Sokol priporoča temu zborovanju, da načrtem pooblaščajo pripravljanji odbora, da sestavi načrt in organizira stalno obrambno organizacijo Jugoslovanov v Ameriki.

Na jugoslovanskem protestnem shodu, ki se je vršil v nedeljo 28. septembra v Slovenskem Narodnem Domu v Cleveland

NEW ERA SUPPLEMENT

Edited by Louis M. Kolar.

Current Thought.

Wonder What the Other Lodge Is Doing?

Recently three members from Cleveland, O., journeyed to Pittsburgh, Pa., for a friendly visit. From Pittsburgh the quartet traveled to Canonsburg, Pa., to attend the first anniversary dance of the Jefferson Collegians Lodge, No. 205. As a result a closer bond of friendship exists between members of the three lodges; other members of the state of Ohio Pennsylvania will follow suit and do likewise, which will be the distance between these two states appear shorter than heretofore. As a general rule, the majority of people travel but little outside of their own state have an exaggerated idea of the distance separating them from cities of other states. "That city is in a different state" becomes a sort of taboo, and, of course, the proposed visit is dropped, not realizing that a few hours of driving would bring them to their destination.

Members become attached to each other through contacts sought about by friendly visits. Activities sponsored by different lodges hold an attraction for visiting members, for they have a feeling that the dance, drama, or perhaps a picnic will be somewhat different than what they had been accustomed to. A natural curiosity to see and experience the efforts of another group prompts a number of individuals to make extended trips. In this way members get to know each other better and cultivate something more than just a "speaking acquaintance."

Naturally, each lodge cherishes an inner desire to excel efforts of the other lodge, knowing that members thereof repay the visit. Ideas are exchanged in which each lodge fits, and as a result the activities sponsored by these groups better than the ones sponsored by dormant lodges. "Experience is a great teacher" holds true in the accomplishments of lodges.

Added Advantages Enjoyed by Members

Which goes to show that members of S. S. C. U. have other advantage at their disposal, that of making extended trips. When the surroundings become tiresome to the eye and daily routine becomes monotonous, and sometimes bore, what could be pleasanter than to drive to a different city and experience new sights; or perhaps attend a dance given by the city. And by being a member of the S. S. C. U. the traveler of a cordial welcome by his fellow-members. More lodges should plan to attend affairs conducted by neighboring or even distant lodges. A certain amount of satisfaction is gained by the two lodges in knowing that the members seeking each others' acquaintance. Then again, it affords outlet for efforts of the lodge members to keep up the rest of its members.

Members travel and see what the other members are doing.

Girls Begin Practice

Lose Final Tilt, 8 to 7

Win 19, Lose 13, Tie 1 During 1930 Baseball Season

Waukegan, Ill.—Comrades Lodge baseball season came to a close Sunday, Sept. 28, by dropping the final tilt of the 1930 campaign to the Waukegan Maytags to the tune of 8 to 7. The Comrades won 19 of their 32 starts and tying 1 during the season. Following are the scores and games played:

Comrades 4, Lake Zurich 4 (7 innings, rain).

Comrades 7, Colored Athletes 2.

Comrades 18, Great Lakes 6. Comrades 8, Colored Athletes 5.

Comrades 20, Des Plaines Cardinals 3.

Comrades 2, Waukegan Majors 6.

Comrades 10, North Chicago Aces 3.

Comrades 3, Waukegan Majors 10.

Comrades 3, Colored Athletes 2.

Comrades 14, Colored Athletes 10.

Comrades 7, American Legion 1.

Comrades 22, Croatian Boosters 10.

Comrades 13, Grayslake 1.

Comrades 6, Lake Forest 7.

Comrades 17, Kenosha 18 (11 innings).

Comrades 10, Collegiates 13.

Comrades 1, Old-Timers 4.

Comrades-Racine, rain.

Comrades 5, North Chicago West Side A. C. 6.

Comrades 4, Kenosha 17.

Comrades-Lake Zurich, rain.

Comrades 4, Waukegan West Side A. C. 2.

Comrades 7, Maytags 8.

Comrades 3, Barrington 2 (12 innings).

National Star News

Basketball, Bowling, Golf, Etc.

Conemaugh, Pa.—Preparations for a fast basketball team are under consideration; some difficulty will be experienced in securing a gymnasium for home games, unless Franklin's boro new municipal building can be obtained. This gym is one of the best in the vicinity of Johnstown town.

The National Star basketball team will consist of several former high school stars and church league players. Joseph Govekar, member of Sacred Heart Catholic League champion team of Pennsylvania for two seasons, will probably be the coach. Practice sessions will be undertaken shortly.

A fast girls' basketball team is expected in the near future. Discussions among the fair sex favor basketball, as several members are excellent performers.

Bowling will become a major sport in the National Star camp, there being discussions on the formation of a fraternal league in this vicinity. Both the boys and girls are included in this program.

Miniature Golf

About 14 couples, including our lodge organizer, Joseph Turk and his wife Frances, took themselves to the Moose County Home off Somerset Pike to attend the miniature golf party. Mrs. Turk seemed to chase the ball all over the Moose Country Home, but didn't mind the exercise. Rose Kropina was the brilliant performer, making a hole-in-one several times. Margaret Thomas, Josephine Beltz, Mary Swigle, Amos (Kos) Sidekick, Mees Kruzovich, Beets Babyah, Ella Pristow, all took part in the party.

But lo, poor me, what an awful game I put up. If the tramps from Ohio ever got a chance to play me that night then the Pennsylvania's claim to the champion golf title would be somewhat shaky.

The National Star Lodge is going to hold a dance soon, followed with several Hallowe'en parties. Jimmie Cannin and his broadcasting Pennsylvania Travelers will furnish the strains of music. The dates of future events will be published soon.

Joe Kapler Jr.
(To be Continued)

Masquerade And Dance Given By National Star

A masquerade and dance will be given by the National Star basketeers (Lodge No. 213) of Conemaugh, Pa., on Saturday, Oct. 18. Jimmie Cannin and his Broadcasting Keystone Travelers will furnish the music. S. S. C. U. members of Conemaugh and Johnstown, Pa., should make it their special effort to be on hand and bring their friends along. All are invited to attend.

Comrades 15, Vernon A. C. 10.

Comrades 10, S. N. P. J. 2.

Comrades 11, Crystal Lake 9.

Comrades 7, Lake Forest 5.

Comrades 8, Grayslake 20.

Comrades 4, Waukegan West Side A. C. 7.

Comrades 10, Maytags 4.

Comrades 7, KSKJ Joes 9.

Comrades 6, KSKJ Joes 8.

Comrades 9, S. N. P. J. 5.

Comrades 7, Johnson Motors 2.

Comrades 7, Maytags 8.

John Petrovic,

No. 193, SSCU.

BRIEFS

Comrades Plan Bowling Teams

Men and Women to Each Have Quintet; Petrovic Seeking Game for Next Sunday

(Reprint From Waukegan (Ill.) Daily News-Sun)

The Waukegan Comrades pin five will officially open its bowling season next Sunday and would like to meet a local five in their initial contest. Teams not exceeding 900 team average are asked to get in touch with John Petrovic, phone Majestic 2844.

The following keglers will represent the Comrades bowling pin five, all members of the South Slavonic Catholic Union: Andy Skoff, Albert Korenin, Joseph Zorc, Walter Tubec, Larry Petrovic and Frankie Petrovic.

The Comrades Lodge will be also represented by a girls' bowling team consisting of the following keglers: Mary (Darling) Rode, Rose Chuck, Tossie Respalec, Frances Petrovic and Mary Petrovic.

Managers and captains desiring games with the fair sex should get in touch with Mary (Darling) Rode, Phone North Chicago 2556.

Editor's Note: Every week the activities of Comrades Lodge (No. 193) of Waukegan, Ill., appear in the New Era Supplement written by John Petrovic, manager and treasurer. Lately an article reprinted above was published in the Waukegan Daily News-Sun, bearing the name of J. Petrovic.

Which goes to show how thoroughly this manager of Comrades carries his ideas through. The article itself is most appropriate at this time of the year, inasmuch as all lodges are organizing and planning on bowling teams.

Loyalites (S. N. P. J.) indoor

team of Cleveland, O., was crowned the Inter-Lodge League champion by virtue of its victory over S. Y. M. C. (S. D. Z.) Sunday, Oct. 5. The final score was 5 to 4. Loyalites have won two out of three games played for the championship. Slovenian Merchants, Class D baseball team of Cleveland, O., staged a ten-run rally in the seventh inning to defeat the Dunn Field Billiards nine. The win gave the Merchants the right to meet the Mlinar Sweets for the class championship.

Slovenian Merchants, Class D

baseball team of Cleveland, O.,

staged a ten-run rally in the

seventh inning to defeat the

Dunn Field Billiards nine.

The win gave the Merchants the

right to meet the Mlinar Sweets

for the class championship.

Collegians Get Surprise

Canonsburg, Pa.—Jefferson

Collegians' (Lodge No. 206)

first anniversary dance, held on

Sept. 27, was a huge success

and everybody present had a

good time. Everything was han-

dled in fine fashion by the

members.

The members of the Col-

legians were agreeably sur-

prised (especially myself)

when F. J. Kress of Pittsburgh,

Pa., and Joseph Jarc, Stanley

Vessel and Frank "Samson"

Drobnič of Cleveland, O.,

stepped into the ballroom. This

unexpected visit by the out-of-

towners certainly is appre-

ciated by the Collegians, who

hope to repay them some day

with a return visit.

Already a group of young

folks are planning on going to

the dance to be held on Oct. 18

in the Slovenian National Home

on Butler, St., Pittsburgh, Pa.,

when the Pittsburgher Lodge

(No. 196) will hold a Sports

Dance. We hope that this af-

fair is put over in great style,

just like the Collegians', or

much greater.

It is hoped that we meet

many new faces and get ac-

quainted with each other. The

Jefferson Collegians' mem-

bership is gradually increasing

each month and is hoping to be

among the leading English-con-

ducted lodges before long.

Louis Polaski.

Chicago JSKJ Lodges Notice

Representatives of all JSKJ

lodges of Chicago are requested

to attend the special meeting

of the SSCU Athletic Club of

Chicago, Ill., to be held Satur-

day, Oct. 11, 8 p. m. at 1845 W.

22d St.

Lightest Substance Known

Hydrogen, which is an ele-

ment, is the lightest substance

known to science. Its specific

gravity, compared with air, is

0.0695.

Minutes of the S. S. C. U. Athletic Conference

Held in Cleveland, O., Sept. 12 and 13

SECOND MEETING

(Held on Friday, Sept. 12)

Meeting called to order at 1:30 p. m. by Chairman Kolar. Call of the roll showed that all delegates were present. Our supreme vice president Paul Bartel sent the following message of greeting:

"Louis M. Kolar

6117 St. Clair Ave.

Please extend my personal greetings to all delegates of

MLADINSKI ODDELEK -- JUVENILE DEPARTMENT

Manica:
VISARSKI ROMARJI

(Gorenjska narodna pričevanja.)
Petelinček in putka sta se odpravljala na božjo pot na Sv. Višarje. Pa ju srca tanka šivanka.

"Kam pa, kam, prijateljčka?"

"Ko, ko, ko, na božjo pot," odgovorja romarja.

"Hej, vzemata se mene s seboj," zaprosi šivanka. "Hvaležna vama bom."

"Nu, pa pojdi, ko, ko, ko!"

In gredo. Ko je pridrežil do nekega zelinka, skoči izza debeli zelnjate glave zajček in zvezdano vpraša:

"Hoj, kam ste namenjeni?"

"Ko, ko, ko, na Sveti Višarje," ponosno kodajnski petelin. "Če si dovoljuj, greš lahko z nam?"

"Prav red, prav rad," hiti zajček in se jih pridruži.

Fa priromajo do velikega grada. Tam skoči iz sume lisica ter jih ponovno.

"Kod in kam, čestita družba?"

"Ko, ko, ko, na Sv. Višarje, če že hočeš vedeti," se razkroži petelin.

"Naj grem z vami," začne moledovati zvitorepka. "Koristila vam bom."

"Kar pojdi, ko, ko, ko," dovolita petelinček putka in petelinček.

Po dolgem, trudnopolom romanju je prisla naša družbica na Sv. Višarje. Vsi lačni in izmučeni so poiskali kremko, so okrepljeni in odpoceli, nato pa krenili proti cerkvi. Mahoma pa stope prednje kopernik Brdavs, ki je bil napol človek, napol grdač, in zatulil nanje:

"Ko pridete iz cerkve, vas vse posjetim. Le kar pripravite se!"

Romarčki so bili seveda zelo prestrašeni. Dobro pa je bilo, da je bila med njimi zvitorepka. Po njem našetu so šli v cerkev skozi glavna vrata, zapustili pa so svetleži pri malih stranskih vratih ter se neopazeno vrnili v kremko. Tam so se poskrili. Zajček se je zakopal v pepeljak, lisica se je potukala v čebre, ki je bil napolnjen z vodo, šivanka se je zabodila v brisačo, putka in petelinček sta pa zletela na peč.

Grdavs Brdavs romarjev sicer ni zapazil, pač pa jih je zavoljal. Tako je bil za njimi in glejte—ze je začel razkopavati pepele. Zajček pa, ne bo delen, bušnik kvíški z vsemi štirimi naenkrat in pri tem puhne Brdavsu toliko pepela v obraz, da mu takoj vzame vid. Kopernik gre potem tipanje do čebra, zelč se umiti. Toda koma maj ptegne z rokami po obrazu, že skoči iz čeba lisica in odgrizne Brdavsu nos. Ranjeni kopernik nato sname s kluje brisačo, da bi si očedil obraz, ali šivanka, ki je bila vbrodona v brisačo, se mu s tako močjo zapici v brado, da počastnik od bolečine dlyje zatuli. Tisti hip pa na petek nekaj zafrzota in že skočita na "kopernika" putka in petelinček ter mu s kljuni predolbla lobanjo.

S strasnim ropotom se je zvrnil Brdavs po tleh, naši romarčki so se pa vsi veseli in srečni odpravili domov.

"Mlado Jutro."

ŠEL JE MED CIGANE

Branko je plavolas deček in očka imma modre kot nebo. Velik siromašek je, zakaj mati mu je bila že prad leti umrla. Oče se je v drugi poročil in mačeha ni marala Branka. Mnogokrat je mačen lačen leči spati in matkaj je bil po krivici kaznovan.

Počo prišli v vas cigani in Branko jih je gledal in občudoval. Opazoval je njihove konje in se igral z njihovimi umazanimi otroci, ki so bili vsi temnopolni in kodrasasti. Cigani so si postavili pred vaso na velikem travniku svoje šotorje. Kimalu so zapazili Branka, kako jih je ogledoval in vprašal so ga, če ne bi hotel iti z njimi.

Branko je nekaj časa premišljeval. Doma je bila vse tako žalostno, mačeha ga ni marala in očka je bil vedno takoj zaposlen. Cigani pa so bili ljubezni v prijazni. Dali so mu kruha in stara ciganka ga je pobozala po laseh. Branko ni dolgo oklepaval. Sklenil je, da pojde z njimi po svetu.

Branko je vse takoj zaposlen. Doma je bila vse tako žalostno, mačeha ga ni marala in očka je bil vedno takoj zaposlen. Cigani pa so bili ljubezni v prijazni. Dali so mu kruha in stara ciganka ga je pobozala po laseh. Branko ni dolgo oklepaval. Sklenil je, da pojde z njimi po svetu.

In res: drugo jutro, ko sta oči in mačeha se spala, se je Branko tisto splazil iz sobe in odhitel v ciganski tabor. Tam so ga prisrčno sprejeli. Cigani so pospravili svoje šatorje, vprejeli konje pred vozove in šli so. Pred njimi se je vila dolga bela cesta in solnce se je prijazno smejalo na neb.

Med tem se je mačeha zbudila. Ko je pogledala na Brankovo posteljico, je videila, da je bila že prazna. "Boj ve, kje se potepal?" si je mislila in sklenila, da ga nabije, ko se vrne. A Branko se ni vrnil.

Ko se je zmrzelicje je vprašal oce: "Hej, žena, kje je moj sin? Nisem ga videl danes!"

Zena pa mu je odvrnila: "Gotovo se je kje zakašnil. Nič pride ga ni. Ce le more se potepa naokoli!"

Oče ni niesel odgovor. Gledal je prvo se in tako tešno mu je bilo v srcu. Ure si minovala a Branka ni bilo od nikoder. Oče je vzel lesberbo in se napotil v gozd, da pošče sina. Mačeha je stala pred hišo in zdaj pa zdaj zaklicala: "Branko!" Minula je noč in zvezde so počasi bledele na neb. Oče se je ves izmučen in obupan vrnil domov. A ko je odprihana vrata in zagledal mačeho sedeti ob mizi, mu je ugasnil zadnji up.

"Joj, da bi vedel, kje je moje dete?" je vzkliknil in solze so se zdalečale v njegovih očeh. Mačeha pa je dejala:

"Kaj boz vzdihoval! Vesel bodi, da se rešiva nadlege! Kaj bi bila Branko; samo stroške imava z njim!"

"Moči, brezvencica!" je zdaj za kralj oče. "Kaj bi bila, pravil? Moj sin je! Moj kralj! Sramuj se za svoje bisede. Zaslužila bi, da te na mestu spodim iz hišice!"

Branko pa je prosil: "Nikar, očka, nikar! Saj morda ni mislila tako slab!"

In mačeha je padla na kolena in precila milosti. Objubila jo, da bo boleslj dobra z Brankom in oče ji je pestal.

Tisti mah so se odprla vrata in izpremljala jo Branka, ker bo bila spoznala njegovo dobro srce. Tako so zivelj srečno in zadovoljno pod eno streho in v njihovem domu sta vladala mir in ljubezen.

"Glej, očka," je dejal Branko, "do-

The Story of Football

On a stone tablet set in the wall surrounding the athletic field at Ruby School in England is this inscription:

This stone commemorates the exploit of William Webb Ellis, who with fine disregard for the rules of football, as played at his time, took the ball in his arms and ran with it, thus originating the distinctive features of the Rugby game.

A.D. 1823
So, if it had not been for the daring initiative of this British lad, football, as we know it, would never have existed. Up to the time that

Ellis staged his startling innovation carrying the ball was strictly prohibited. The new game became known as Rugby, and was much more complicated than before. It is the new game that Ellis put pep and action in that has been transplanted to this country; and from it our colleges have developed what is now the national game, with its forward pass-

er. The next time you are yelling yourself hoarse; throwing up your hat; pounding on the backs of those in reach, pause long enough to give a thought to that English boy, who dared to break the rules of the game, and incidentally gave us the splendid game of football.

The sport of kicking a ball is older than history, and has been played in some form or other, by people all over the world. When the white man came to this country, he found the Indians playing a game that resembled football; and the natives of the South Sea Islands have a game that is somewhat similar. There is something in a boy's nature—you can hardly call it instinct, but it is just as irresistible, that impels him to kick a ball, whenever he has half a chance. He does it without thinking—the act is involuntary, but somehow, he always feels better after the kick.

In the Middle Ages when knights wore plumes in their helmets, and

BUTTERED BEETS

Cut off the tops of two bunches of beets.

Wash the beets in two changes of water.

Put them into a pan and cover with boiling water.

Boil till tender. This will take from 30 to 60 minutes, according to the size and age of the beets. When you think the beets are about done, test with a sharp fork. If the beets are done the fork will easily prick into the center of the beet.

Take the beets from the fire and pour off the hot water.

Cover the beets with cold water—just enough to cool the skins but not enough to make the beets cold. This change of water will loosen the skins.

Rub off the skins and if necessary cut off the root tip and a bit of the rough top.

Slice into a vegetable dish.

Shake a teaspoonful of salt over the top.

Dot with butter and serve at once.

Janez Logar:

V SOLO

Ko se zora zazori,
ptiček v grmu gostoli:
Vstani, vstani, brž po dveh,
jutro se drži na smeh,
Crne skornjice obuj,
naglo v solo odpotuj,
pridem bodi, cicipe,
da boš prej znal abece!
Abeceda res je huda,
in veliko treba truda,
črke težko je poznati,
in je lažje česnje brati.

Miroslav Vilhar:

LIPA

Lipa zelenela je
tani v diščem gaju,
s cvetjem me posipala,
djal sem, da sem v raji.
A sedaj je revica
skoraj ovenela;
cvetje, perje Ijbiljeno
ji jesen je vzelja
Spavaj, draža Ijbica!
Večno ne boš spala;
nova pomlad zelenla
novi cvet bo gnala.

Jože Kovac:

V TEŽKIH DNEH

Včasi breme težkih dni
materi izvije vzdih.
A če sledim jih v oči,
samolice vidim v njih.

Nekaj upa, nekaj cuti,
nekaj sluti je srce.
Kaj pač lepiše naj sluti,
kar lepiše dni za me?

(A. David)

ing, massed plays, and other formations.

Without these changes, it is doubtful if the game would ever have appealed so powerfully to young Americans. American Rugby has a strange sound of football players in the United States, but that is the correct name for the game they are playing.

The game was first brought to the Virginia colonists by the English, and along about 1830 it began to be played in a desultory, easy-going way by the students of some of the Eastern colleges—but it lacked action and vim, and failed to stir the blood of both players and spectators and attracted little attention. A few years later Yale inaugurated inter-class games, but they were played so roughly, that the college authorities put a stop to them.

The game was revived at Harvard, with rules that allowed running with the ball; while Yale, Columbia, Rutgers and Princeton were still playing the old time game, where the ball could only be kicked.

Football is no game for weaklings, mollycoddles, or "mother's darlings," though some of the more dangerous features have been eliminated. But even as the game is now played, the wonder is that so many of the contestants come out alive. To be a good football player, one must have brains as well as brawn; he must be physically fit; as tough as rawhide; as active as a cat with the hang-on and tenacity of a bulldog; he must be able to take punishment without loss of temper, and must ignore hard knocks and bruises.

Above all, he must be trained to think quickly—and to act even quicker.

Jože Kovac:
PIJANČEK MODRIJANČEK

Zgodaj dopoldne se je pripeljal v dom, na vozu zarečem solnice in nebo. Potlej pa kot bi na mestu obstalo potez iz polja in morja vodo.

To ni prav, solnček, da si pijanček, popiši vso vlogo iz zemlje in mlak. Bojlo bi bilo, da si zaspenček, da po skrije za temni oblak.

Kdor pa hoče kaj veljati ta ne sme se sole bat!

Pridno mora se učiti, prav marljiv in dober biti!

Le korajzo, nič solza!

Kaj bi vedno le doma se igrali in vplili pravega se nič učili?

Ce se boste le igrali, dobro jedli, pridno spali, iz vas nikoli nič ne bo, sojeno je že tako.

Kdor pa hoče kaj veljati ta ne sme se sole bat!

Pridno mora se učiti, da si zaspenček, da po skrije za temni oblak.

Preveč je vroče, kadar ti pijs, človek in cvetje in stope tripli.

A kadar za temne oblake se skriješ, senca peljane in na sejne livate, in polja krotak.

Mačeha je zmorila, da je bila že prazna. Oče je vse bolj vprašal:

"Zdaj je poznam, da nisi pijanček, kar je vse potepal; Zdaj je poznam, da nisi modrijanček;

zadnjem, da nisi modrijanček; Zdaj je poznam, da nisi modrijanček; Zdaj je poznam, da nisi modrijanček;

zadnjem, da nisi modrijanček; Zdaj je poznam, da nisi modrijanček;

zadnjem, da nisi modrijanček; Zdaj je poznam, da nisi modrijanček;

zadnjem, da nisi modrijanček; Zdaj je poznam, da nisi modrijanček;

zadnjem, da nisi modrijanček; Zdaj je poznam, da nisi modrijanček;

zadnjem, da nisi modrijanček; Zdaj je poznam, da nisi modrijanček;

zadnjem, da nisi modrijanček; Zdaj je poznam, da nisi modrijanček;

zadnjem, da nisi modrijanček; Zdaj je poznam, da nisi modrijanček;

zadnjem, da nisi modrijanček; Zdaj je poznam, da nisi modrijanček;

zadnjem, da nisi modrijanček; Zdaj je poznam, da nisi modrijanček;

zadnjem, da nisi modrijanček; Zdaj je poznam, da nisi modrijanček;

zadnjem, da nisi modrijanček

MLADINSKI DOPISI

Contributions from Our Junior

Members

(Continued from page 4) experience and they certainly got laugh out of it.

Josephine Chanko,
S. S. C. U., No. 66

SCHOOL BEGINS

Our school has started right as well know.

well be trudging

the rain and the snow.

Lessons are easy

at first.

a few months from vacation,

think you're dying of thirst.

School has just started,

wishing again for vacation.

some teachers are hard-hearted

not let us have a little run.

Christmas will come,

children will all be happy again

on the run,

mother or dad calls them.

has started in earnest now.

in the sixth grade,

believe me I have to study

we'll be having tests.

all right

you sit around and look sad,

can you expect to be glad?

Mary Chanko,

S. S. C. U., No. 66

LOST

A small cottage out in the country

my mother and I were kneeling

beside of my grandmother.

was very ill and we were hoping

that she would still be

for awhile. Day after day

mother was getting weaker and

She was pale and thin and

we were no longer red.

by her through the day and

other watched at night. Mother

was getting tired and frail so I told

rest more and that I would

over grandmother.

mother rushed to my grand-

and threw her arms about

mother! mother! don't leave

my mother hysterically.

mother's eyes opened and her

begin to move slowly.

cry dear, I will be better

goodbye." Her faded eyes closed,

she was dead. The second dear

we lost.

and I realize that she is

far off where she is now and

thankful that she will suffer

Ana R. Govednik,

S. S. C. U., No. 30.

STRANGE WOMAN

We were three occupants in the

cottage which was going slowly

the street. One of them hap-

to look out of the window and

come one that surprised him.

Isn't that the woman?" he

The others looked out and

something about a certain

asking for a Mr. King.

course, it was a woman that

had their attention. They be-

follow her and were surprised

her turn directly into Mr.

yard. They stopped a short

away, then got out of the

that she wouldn't be able to

walked into the house without

and went directly in to Mr.

Dad," was all she said. Mr.

looked up a bit surprised.

I didn't expect you today. I

you were coming next week."

well I just changed my mind,

to see you so badly. Do you

where Ted is?"

but I won't tell you just yet."

girl told her father that some-

following her all the way

Her father then told her of

everybody was suspicious of

that is why she had been

King went outside and was not

to see that the three fol-

were three men in his em-

explained that everything

right and invited them in.

followed him into the house

Mr. King lead them to a door

bed was open. There in the room

bed lay a man sleeping. One

man asked who he was and

King replied that he was the

some stranger.

then Mr. King's daughter

and when she saw the man

told her father and said:

Mr. King shut the door

explained that the men was

so that no one would recogn-

He was accused of killing

his father, but it was all

King knew his son

was passing as a woman and

was why he had the men follow

Chatherine J. Chanko,

S. S. C. U., No. 66

WHAT STRANGE GIRL

Part 1—The Escape

Antonia Govekar, No. 94

room on the last floor of Ho-

mione, bound to a chair, sat a

girl motionless with her eyes

to the door, listening keenly

the sound of footsteps. It was

before she heard them and

door was carefully opened. A

entered and just as carefully

the door. As he did this the

woman to tug at the ropes.

the day.

because if you do you will

every minute of the day.

you know on what condition.

there is anybody to free you it

again where is your Un-

I see you still prefer to

prisoner, well I'll get it from

you later."

stranger and began to cry.

told you again and again

I do not know where the will is

that I haven't got it. If I did

not tell you. When I get away

from here you'll suffer and suffer plenty."

The man began to laugh. "Tell me how do you plan to get away? You know my men are watching this place." He went to the door and called to a girl whose name was Jane. He told her to search the girl in the other room. She was led to the room, and while Jane was locking the door, the girl took a paper from her dress and hid it under the bed cover. Of course, Jane's searching was in vain, and again while she was unlocking the door the paper was concealed in its former place which was in the hem of her dress.

The girl was then taken to a room which was to be her bedroom and was told that her meals would be brought to her. As soon as her door was locked she ran to the windows. Luck was with her when to her joy one of the windows opened very easily and revealed a fire escape. Here was her way to freedom. Super was to be brought soon so the girl thought of waiting. Finally her chance came and quietly she began to climb out of the window. Slowly she started to climb down until finally she came to the bottom. Breathless and full of fear she started to run not knowing where she was going, up one alley and down another until she came to the railroad tracks. Then she knew that she was on the right road. How long she ran or stopped she didn't know, but she knew she was safe. On and on she went until she came to a country road. Sounds of wheels were heard and fear again befell her. But it was only a farmer going to town.

"What's the matter girlie, are you lost?" asked the kind old farmer. "Please, could you take me to the next town?" begged the girl. "Why, yes, but wouldn't you care to come home with me and get a bit eat?"

Of course, the girl accepted and soon they were turning into a driveway. An old woman came to the door and greeted her good morning. After she had eaten she told them of her trouble and asked for their help. "I would be ever so grateful if you just give me some food."

Since she had not yet told them her name or residence, they were rather uncertain. Realizing this she told them that her name was Mary Agnes Hanover, and that she lived at D—.

All being settled now, the farmer even offered to take her with his wagon to the home of the girl and so their journey began. She thanked the farmer and told him he would be well repaid. He left her off near her home and began back.

When Agnes Mary came to her home she was wondering why so many people were about and when she entered the house her mother fainted when she saw her. Everyone thought her a ghost and were afraid of her when she came near them.

When her mother regained consciousness, she knew her daughter was not a ghost and was soon in her daughter's arms. Agnes Mary began to tell of what had happened to her since she was taken as prisoner and how she escaped.

"He wanted Uncle's will, but I fooled him. I've got it right here why it's gone. I was sure it was safe here!" cried the girl. Just then the door bell rang and everybody became silent.

(To be continued.)

REMEMBER THIS

All articles submitted by the Juveniles to the New Era must contain the following:

1. Name of writer.
2. Address.
3. Age.
4. Lodge number.

Before an article is even considered for a prize it must meet the above requirements. So remember to put down your name, the place where you live, your age, and the number of the lodge that you belong to.

Original articles are the only ones given consideration. Copy articles are thrown into the waste basket.

NAGRADE

Za dopise, priobčene v mladinskih prilogih Nove Dobe mesecev septembra, so bile nakazane dvanajst dopisnikom sledice:

Mary Rezek, dr. št. 170, Chicago, Ill., \$3.00; John Zbašnik, dr. št. 2, Ely, Minn., \$1.00. Častno priznanje (honorable mention), sta zaslužili Justine Zbasnik in Amelia Peterrel, obe članici mladinskega oddelka dr. št. 2, Ely, Minn.

—

MEMBER

THE NATIONAL FRATERNAL CONGRESS OF AMERICA

C

DOPISI

Joliet, Ill.

Zdaj ko nimam več skrivališč, ko so farmerji začeli koruzo pospravljati, se zopet pokazem na svetlo pred cenjene čitatelje. Meseca avgusta je bila na obisku v Joliju neka gospa iz Chicaga in se je pri tej priliki tudi sestala s predsednikom društva št. 66 JSKJ, pa ga je vprašala, zakaj njegov sin ni več ne dopisuje v Novo Dobo. V odgovor je dobila, da še vedno pogosto piše, navadno vsak teden, toda v angleški delista. Pač pa je bilo omenjeno, da sedanj tajnik ni več ne piše, ker da se jema v koruzo skril. Tako, zdaj je koruza zrela in jaz nimam več skrivališča.

Vem, da ni posebno umestno posiljati v list zapoznala poročila in novice, ki že niso več nove. Pa so mi v vzpodbudo članki našega sobrata urednika, da je boljše tudi pozno kaj dobrega storiti, kot pa nikoli. Zato poročam, da je piknik društva sv. Petra in Pavla, št. 66 JSKJ, po vsej pravilnosti.

Izdajti društvo so bili sicer veliki, vendar je ostalo čisto dobitna.

"Please, could you take me to the next town?"

"Why, yes, but wouldn't you care to come home with me and get a bit eat?"

Of course, the girl accepted and soon they were turning into a driveway.

An old woman came to the door and greeted her good morning.

After she had eaten she told them of her trouble and asked for their help.

"I would be ever so grateful if you just give me some food."

Since she had not yet told them her name or residence, they were rather uncertain.

Realizing this she told them that her name was Mary Agnes Hanover, and that she lived at D—.

All being settled now, the farmer even offered to take her with his wagon to the home of the girl and so their journey began.

She thanked the farmer and told him he would be well repaid. He left her off near her home and began back.

When Agnes Mary came to her home she was wondering why so many people were about and when she entered the house her mother fainted when she saw her. Everyone thought her a ghost and were afraid of her when she came near them.

When her mother regained consciousness, she knew her daughter was not a ghost and was soon in her daughter's arms. Agnes Mary began to tell of what had happened to her since she was taken as prisoner and how she escaped.

"He wanted Uncle's will, but I fooled him. I've got it right here why it's gone. I was sure it was safe here!" cried the girl. Just then the door bell rang and everybody became silent.

When Agnes Mary came to her home she was wondering why so many people were about and when she entered the house her mother fainted

Lea Fatur

VILEMIR

POVEST IZZA TURSKIH BOJEV

(Nadalevanje)

Romar je pogledal devo, ki je stala s pečljem rože v roki, zamišljenja, neodločna. Stric je mignil—odšla je tisto. Romar je prekrižal zamrzel roke in se poklonil globoko:

"Zdrav, knez Radivoj Vladimirović!"

Zivo se je dvignil vitez: "Ti si Bošnjak? Odkod prihajaš?"

"Iz večnega mesta. Trepetača duša, ki je na koncu zemske poti, me pošilja... Zaklel sem se, da se ne odpočejem, ne okrečam v svojem gradu, dokler ne sprejemš lista od nesrečne Katarine. Ah kneže, naj se omehča tvoje trdo srece, posliji besedo odpuščanja zdajajoči—sprejmi pozdrav od nesrečne zadnje kraljice Bosne..."

Bled kot zid je bil Radivoj, ko je sprejel v zeleni baržun zaviti list iz roke romarja.

"Idi, okrečaj se."

"Ne mudi z odgovorom, moj knez, odprta so vrata večnosti nesrečni Katarini..."

Bledi vitez je odprl list. Pisane s tresotočo roko so visele črke nerodno na popirju, črni madeži so kazali sledove solza. Radivoj je bral, da ga prosi nesrečnika odpuščanja, da se ne upa pred sodni stol Stavnika brez njegove oprostilne besede. Zaklinjala ga je pri spominu matere, križa v domači cerkvi, pred katerim sta klečala skupno v mladosti čarobnih dneh. Zaklinjala ga je pri svidenu onkraj groba...

Zdrknil je na kolena in skril lice v list. V uri, ko se je rodila kletev v duši, je prosila nesrečna, nekdaj gorenje ljubljena, odpuščanja...

Zima je privela list iz daljnega kraja, pa je segrel mrzlo sreco. Zbudil je spomin pomladni, življenja, čiste, prve ljubezni. Otajal je led dolgih let: solza oproščenja je padla na list spokorničin...

Na dvorišču se je poslavljaj romar od družine. Torba je bila napolnjena z brašnom, palica novo okovana, nov plašč ga je branil pred viharjem. Vedrega lica je šel v mrzli piš—nosil je mür obupajočemu srcu...

"Zvesti sluga Katarine, vrni se k meni, ko premine ona. Za mojo mizo bo tvoj prostor." Tako mu je rekel knez pred odhodom. Poljubil je bledo roko, ki je bila sveta, ker je odpuščala. Naj ga le ustavlja piš, prežijo naj roparji, tulijo zveri—neutrudno pojde, kajti v mukah ga čaka umirajoča...

VIII.

Raz grič je donel slovensko rihenberški zvon. S kamnitega hriba Čavna, z visokih Skopie, iz vipsavske doline so mu odgovarjali bratje zvonovi. Slovesno, zmagovito so bučali v Gorici, Korminu, Tolminu in Bovcu. Oglasali so se po vsi Goriški, zvezeli po vseh posestvih Goričanov na Koroškem, Kranjskem, Štajerskem, Furlanskem in Istri.

Strmeli so plemiči po gradovih in mestih, bledele, solzile so se gospe in gospice. Kaj pomenja ta mogočni glas zvonov? Bleda lica, solze! Gotovo naznanja smrt, gotovo javlja, da je preminul trudni goriški lev, prenehala biti slavna, mogočna rodbina Goričanov.

Smrt, svetu nerazumno smrt, oznanjajo glasniki z visokih stolpov. Javljajo, da je zapustila goriška grofica, prelepa Katarina, šumne veselice in skrila blesk solnčnih oči za redovniškim zagrinalom. Po vsej Goriški je vrelo le eno bolestno vprašanje: Zakaj je zamenjala zaročenka cesarjevega sorodnika, svetni sijaj ljubeča Katarina, širne dvorane palač s tesno celico, bogastvo z uboštvo? Vsakdo je slutil, da jo je ponosno moralu ukloniti le velika dušna bolečina—gotovega ni vedel nihče. Tisti edini, ki je vedel, se je zaprl pred svetom, klečal pred slonkoščenim razpelom in ni jedel ne pil... In tista, ki je tudi slutila, je klečala pred sveto sliko, molila za mir Katarinine duše, za mir vseh duš, katere se ljubijo in morajo nositi na zemlji ločitve težko breme. Molila je, naj odvrne sveta Devica od nje tisto morje bolečine, ki je že ogrenilo življenje tolikim—, da bi ne vznemirjal nikoli blesk tujega očesa njenih čistih sanj, se ne prikradel vanje šepet sladkih besed, da bi ne bledela, kakor bledeva Žeža, poprej tako vesela gozdna ptičica.

Uboga Žeža! Njena vesela pesem je umolnila, ona rdi, trepeče, če le sliši znani korak... O strček, koliko ptiček se je že ujelo v zanjko tvojega pogleda, da ne ti veš ničesar o tem... In Tone, dobr Tone je tako zaljubljen v Žežo—skoraj takoj kakor v gospodarja. Po cele ure ji razklada gospodove junaške čine... Ona posluša žarečih lic... Prsti popuščajo prejokovorat se ustavlja... In Tone ne ve, komu velja rdečica. in Žeža ne ve, da jo ljubi Tone... O zmeda človeških src!

Rihenberški je bil jako miren po odhodu tistega romarja iz Rima. Blagi pokoj velike duše, ki čuti srečo zatajevanja, mu je seval iz očesa, njegova ljubeznivost je očarala vsakogar. Smeh se je zibal na licu tlačanu v plemiču, ko je zapusčal Rihenberškega. Vitez je udaril na meč in se zaklel na viteško čast, da ni plemiča kot je Rihenberžan, tlačan se je udaril po kolenu in se zaklinjal na svojo vero, da ni pod solncem tacega gospoda... Udeleževal se je prask goriškega kapitana z Benečani, urejal vse za svojo bližajočo se dolgo odsočnost, uredil vse tudi za slučaj smrti in čakal sela iz Turškega, Šenka.

Mnogo je mislil na Romano. Ko se povrne s Turškega, zapojo zvonovi, zasvirajo gosli, zaplešejo svatje... Lep par bo—to—Romana in Vilemir. A čudno—Romana nikoli ni mislila tako...

Vse je bilo pripravljeno za dolgo pot. Nova čelada in oklepničica, nabrušen meč, naostrena sulica. S skrbno roko je bila prikrojila Romana tenko platno lastne preje. Belo, vezeno je bilo perilo, usnjata, trpežna obleka, visoki škornji, svetle ostroge. Odpočeti, dobro krmiljeni so bili konji, rumena kolesa, nova stremena, močne vajeti, udobno sedlo. Visoko na Skopicih si je bil urezal Tone novo gorjačo, sušila se je o Ivanjem in sv. Jakobu solnicu; na letnem sejmu si je bil kupil novo dolgočapo. Vitez, oproda in hlapec so bili pripravljeni. Toda odevela je bila pomlad, odžarala leto, odvela jesen—že zalezajo mrzlo zimo nova mlada vesna—a sela s Turškega ni en ni. Kaj čaka mogočni Ismail paša, ali so mu stričevi pogoji pretežki, ali ne mara posineka domov? O Janku prihajajo vesti, da nabira odkupnino. Truden posel v času, ko vlada revščina v gradu in koči...

(Dalje prihodnji)

GLASOVIZ RODNE GRUDE

(Nadalevanje iz 5. strani)

izraža v imenu vseh proskribiranih Italijanov svoje ogorčenje nad postopanjem fašistov v tržaškem procesu. V svojem članku izraža istočasno sožalje ne samo rodbinam ustreljenih Jugoslovenov, nego vsej Italiji, naglašajoč, da je ta justifikacija zadela v živo moralno vse Italije, ki je sama nastala na temeljih nacionalizma in slobode, za katero so delovali tudi ustreljeni Jugosloveni. Če so zločinci ti širje Jugosloveni, potem so zločinci tudi vsi italijanski narodni heroji in mučeniki. Chicosi končuje svoj članek z besedami: "Zahtevamo od Društva narodov, da izreče besede stroge obsodbe proti zatiralcem narodnih manjšin in izvajačem iridentizma in iridentističnih manifestacij."

Svjcarski list "Zuericher Zeitung" se bavi v svoji nedeljski številki z odmevom tržaškega procesa v Jugoslaviji in podprtava miroljubnost Jugoslavije, ki je kljub splošnemu narodnemu ogorčenju ohranila mirno kri in trezen preudarek. List pravi, da je v nekaferih večjih centrih sicer prišlo do malih demonstracij mladin, ki pa so jih oblasti z odločnim nastopom medsebojno Sovražni skupini protifašistov in ni nikjer prišlo do kakih resnejših incidentov. Da-lje pravi: "Baš ta molk in nem protest jugoslovenske narodne manjšine v Italiji so simptomični znaki velikega ogorčenja vse jugoslovenske vlade. Ugotoviti pa je treba, da je drakonska obsodba v Trstu dosegljiva uspeh, kakršnega Italija ni ne želela, ne pričakovala: utrditev jugoslovenske misli. Nasprotja med Italijo in Jugoslavijo so se sicer zelo poglobila, toda fašizem, na vse Italijane v Trstu, na ta način je nastala napačna sodba, kakor da bi bili Italijani zatiraleci Slovencev, v resnici pa so oboji, Italijani in Slovenci, zatirani po fašizmu."

"S čisto policijskotehnično stališča je sedanji položaj v Trstu za vlogo Sovražnega, ki ju žanje fašizem, na vse Italijane v Trstu. Na ta način je nastala napačna sodba, kakor da bi bili Italijani zatiraleci Slovencev, v resnici pa so oboji, Italijani in Slovenci, zatirani po fašizmu."

"S čisto policijskotehnično stališča je sedanji položaj v Trstu za vlogo Sovražnega, ki ju žanje fašizem, na vse Italijane v Trstu. Na ta način je nastala napačna sodba, kakor da bi bili Italijani zatiraleci Slovencev, v resnici pa so oboji, Italijani in Slovenci, zatirani po fašizmu."

"Fašizem, ki se izdaja za evropsko obrambo proti 'balcanizmu,' zavzema k temu, kar je storil, svoje stališče v osebnem glasilu ministarskega predsednika Mussolinija. V tem glasilu se navajajo besede fašističnega naredbenika: 'Se imamo svineca za druge hrble.' Pod temi besedami so naslikani širje prazni stoli s pozivom: 'Izvolite se! To je že daleč, daleč pod Balkanom. To je živinsko. Je pa tudi neumno, ker sloni na polnem nerazumevanju pravega položaja. Vojna je dala Italiji Trst, fašizem ga je zopet vzel. On je zagrešil veleizdajo, ne oni širje ustreljeni."

zato v svojem trpljenju obrača k Bogu. Toda one noči je molil k onemu Bogu, ki pusti rasti tudi železo...

"Šele sedaj se vidi, koliko Slovencev je v Trstu. Kdor je včeraj rekel: 'Jaz sem Tržačan,' ta danes mirno izpove: 'Slovenec sem.' Fašisti govore z zasmehom o solidarnosti prič, ker so Slovenci in Hrvati, ki prihajajo z deželi v mesto, včinoma proletarci in zavzemajo mesta nižjih nameščencev in služabnikov. Toda fašisti ne vidijo, kako strašen prepad se je odprl med vladajočim italijanskim razredom in med slovensko maso. Ne vidijo, kako visoko nad Italijane se naenkrat dvigajo ti zatiranci. V Trstu še verujejo, da predstavlja fašizem vso Italijo, in govore: 'Italijani bodo pomorili vse Slovence, ki se zavzemajo za svojo narodnost.' Tako padata Sovražnovo vožnjo v se počasno vozstvarjanju z Crnogorcem: z dr. Savličem, poznejšim ministrom pravde, in z nečakom kralja Nikole, mladim vojvodo Stevom Petrovičem-Njegošem, tedanjim heidelberškim studentom. Pričevanje sta mi, naj se vrne in ker tega nisem hotel storiti, obljudila sta svojo pomoč, če bom moral vnovič zbežati. To oblubo sta drugo leto izpolnila, mi preskrbela črnomorski potni list, zbrala precejšnjo vsto denarja in mi dala polno priporočilnih pisem na pot v Carigrad in Rusijo."

V katarski garnizijski ječi, kjer sem preselil osem mesecev, se je zavzel zame sam jetničar, štabni profos Anton Bičan, zagorski Hrvat, sicer strogi, toda prava poštena slovenska duša. Vzel me je k sebi v pisarno, kjer sem mu pomagal, in ko so me na večer zaprli v samotno celico, so večkrat zarožljali ključi, vrata so se odprla in profesorova roka mi je pomolila vrč dobrega dalmatinca in kos belega kruha s sirom ali pečenko.

Na potu v Rusijo sem živel delj časa v Carigradu, ker mi je bilo po velikansko, čisto južno mesto s svojo krasno levo ob morskem prelivu Bosporu in s svojimi sultanovačimi palačami in vrtovi in s stotinami minaretov zelo po godu. Spal sem v Galati na ravni strehi nekega židovskega "hotela," toda začelo mi je primanjkovati denarja. Zato sem se splazil zadnjo noč pred odhodom v Rusijo na neki turški vrt in legal tam meni nič, tebi nič kar pod drevje na klop. Ne vem koliko časa sem spal, ko me zbudil tih človeška hoja v moji bližini. Odprem oči in vidim, kako gre od mene visoka postava Turka s turbanom na glavi. Bil je najbrže gospodar sam. Slišal je bil škrpanje klopi pod meno, pa je prišel pogledat, če niso kakšni tatovi. Videl je mene spečega, pa sem se mu zasmilil in pustil me je, ne da bi me zbulil.

Na potu iz Odese v Krim. Na velikem čolnu se peljem zvečer iz Hersona čez "Dnjeper Široki" v trg Aleški. V čolnu sedi še par ruskih "mužikov." Razgovorimo se. Dobre volje so in eden me povabi k sebi nočevat. Pridriva domov, povečjava. Meni postelje gospodinja kar v kuhinji na klopi, sama pa gresta spat v sosednjem sobo. Nimata pa miru. Slišim, kako hodi starka po sobi sem ter tja ter venomer govorja in govorji. Čez eno uro se pa odpre vrata in na pragu stoji "mužik" na pol oblečen in bos in pravilno: "Prijatelj-popotnik. Vidiš, moja starka mi ne da miru, ker sem te pripeljal v hišo, ne da bi te poznal, kdo in odkod si. Boji se, da nam ne bi kaj zlega naredil. Meni naju ne misliš zaklati?"

"Nič se me ne bojta. Ako hočeta, grem lahko drugam spati." Ah, Bog ne daj, kar ostani. Pa odprsti nama, veš, vse polno nepridiprovaj je tod okrog, pa se starka boji.

"Nata tukaj potni list in na-

Radivoj Peterlin-Petruska:
DOBRI LJUDJE

Clovek si; torej ne brez greha, ker vsak človek ima svoje slabosti. To je znana stvar. Z dobrimi deli izbriše svoje grehe, poravnava svoj dolg pred vstavo in Bogom. Največ z ljubezni do bližnjega. Ker, kdor je včeraj rekel: "Na jej, da boš laže hodil!" Gospodar mi pa naliha vodko (žganje) kozarček za kozarčkom: "Na, pij na zdravje, da pojdeš bolj vesel na dolgo pot!"

Včasi bi potnik rad malo hitre naprej prišel. Pa kupi vozni listek in se pelje z vlačkom od mesta do mesta. Jaz pa, ki nimam denarja, počakam zvečer pri kakšni postaji na tovorni vlak in ko se že premika, skočim hitro na stopnišče praznega vagona ter se peljem do sledeče postaje, dvajset kilometrov daleč, in preden se vlak ustavi, tičim že kje v grmovju. Na Estonskem, na postaji Valk, pa me enkrat ujamajo in nadsprevodnik me pelje k postajenčniku, da napiše zapisnik in me preda žandarmeriji. "Boš videl, kaj se pravi skakati ponoči brez dovoljenja na tovorne vlake!" Ko sva že čisto blizu vrat, pa me izpusti: "Le beži za enkrat, pa glej, da te več ne dobim v roke!"

Na severnem Švedskem in Norveškem ni skoraj nikakih cest, okrog in okrog, kamor seže oko, pa močirna ravnina, kjer se zvijojo le domačinom znane stezice, ali pa v gorah zopet nepristopno skalovje, in tedaj se drži potniški najraje železniške proge, kjer ima vsaj trda plašč in železne mostove čez deroče reke. Grem iz Kirune v Narvik in sem že na najvišji točki pri postaji Riksgransen (520 metrov) na švedsko-norveški meji pa se spuščam po serpentinah in skozzini nebroj predorov v dolino. Neč se bliža. Ves umazan pričez zopet iz dolgega predora

Na severnem Švedskem in Norveškem ni skoraj nikakih cest, okrog in okrog, kamor seže oko, pa močirna ravnina, kjer se zvijojo le domačinom znane stezice, ali pa v gorah zopet nepristopno skalovje, in tedaj se drži potniški najraje železniške proge, kjer ima vsaj trda plašč in železne mostove čez deroče reke. Grem iz Kirune v Narvik in sem že na najvišji točki pri postaji Riksgransen (520 metrov) na švedsko-norveški meji pa se spuščam po serpentinah in skozzini nebroj predorov v dolino. Neč se bliža. Ves umazan pričez zopet iz dolgega predora

hrbtnik in palico in vse, kar imam, mi bosta pa jutri zutra traj vrnila, ko vstanem!"

Zjutraj, ko se začne svitati, je že gospodinja na nogah. "Leži še, saj se ti nikam ne mudi," mi prigojarja. Zakuri v peči—in napeče polno skledo maslenih blinov, jih polije s smetano in jih postavi predmetna na mizo: "Na jej, da boš laže hodil!" Gospodar mi pa naliha vodko (žganje) kozarček za kozarčkom: "Na, pij na zdravje, da pojdeš bolj vesel na dolgo pot!"

Včasi bi potnik rad malo hitre naprej prišel. Pa kupi vozni listek in se pelje z vlačkom od mesta do mesta. Jaz pa, ki nimam denarja, počakam zvečer pri kakšni postaji na tovorni vlak in ko se že premika, skočim hitro na stopnišče praznega vagona ter se peljem do sledeče postaje, dvajset kilometrov daleč, in preden se vlak ustavi, tičim že kje v grmovju. Na Estonskem, na postaji Valk, pa me enkrat ujamajo in nadsprevodnik me pelje k postajenčniku, da napiše zapisnik in me preda žandarmeriji. "Boš videl, kaj se pravi skakati ponoči brez dovoljenja na tovorne vlake!" Ko sva že čisto blizu vrat, pa me izpusti: "Le beži za enkrat, pa glej, da te več ne dobim v roke!"

Včasi bi pot